

ВЪСТНИКЪ

АБОНАМЕНТЪ:

За България за год. 16 лв.

За странство » » 32 лв.

Единъ л.

251

Градската библиотека

За обявления се плаща
по 30 ст. на ред. ом.

Адресъ:

в. Добруджа, Бабапегъ

Ръкописи назадъ не
се връщатъ

ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВѢТЪ

Излизалъ понеделникъ, сряда и петъкъ

Духътъ и единодушието на добруджанци. — Вториятъ добруджански народенъ съборъ. — Поздравителни телеграми до добруджанския народенъ съборъ. — Положението на бойните фронтове. — Засилване на епо-
зицията ервшу Клемансо. — Добруджа отъ тайния съвѣтникъ Д-ръ Вайнгандъ, професоръ въ Лайпциг-
ския университетъ. — Отговорътъ на вѣлг. правителство на австро-унгарската нота за миръ. — Хроника.

Ив. Станчевъ.

ДУХЪТЪ И ЕДИНОДУШИЕТО НА ДОБРУДЖАНЦИ.

Вториятъ добруджански народенъ съборъ привърши своята заповедания. Делегати отъ всички краища на Добруджа се яри-
текоха на тоя съборъ и заовидателствуваха отъ присъствието
си живото участие на цялото добруджанско население, безъ раз-
лика на народностъ, въ борбата за окончателното разрешение
на добруджанския въпросъ.

Трогательно бѣ държането на добруджанските делегати при
днешното имъ тежко положение. Два годишните изпитания и
лишения не сж могли да омекотятъ духътъ имъ. Всички радости
и обаяния живо оживятъ разискванията въ събора и не-
пропускатъ случая да манифестирайтъ своите чувства, желания
и отрезими. Най-слабата проява на колебливостъ и нереша-
телностъ ги дразни, възбужда ги, и като че ли още повече за-
сизва смелостта имъ, още повече закрепва съзнанието имъ, че
не могатъ много да разчитатъ на чужда помощъ, че трябва въ
себе си да търсятъ сили, за да намиратъ волята си.

Между делегатите имъ излезе отъ затворения се стѣнъ
чени. Тя за пръвъ пътъ се сръщатъ следъ завръщането си отъ
Молдова. Тогато и неволитъ връзъ време на заточението сж
заключили въ едно рационално различие. Еднаквите страдания сж
оплотили тия мъченици въ едно тѣло съ еднакъв оскла непа-
вистъ къмъ ромънското владичество, съ еднакъв привързаностъ
къмъ всички свои състезатели.

Като се наблюдаватъ отношенията между тия, нѣстра по
народностъ, положение и култура, маса, каквито делегатите на
втория добруджански съборъ представлява; като се вслуша чо-
вѣкъ въ тяхната откровенно изказани мѣки и радости, и до-
лови желанията имъ, неиннуемо придобива впечатлението, че
всички добруджанци сж израсли и живели при еднакви не-
годни условия, които сж създали у тяхъ еднакви нужди, ед-
накви бѣзповете.

Само следъ такова внимателно наблюдение, може човекъ да
си обясни, защо при голѣмата свобода било при избора на деле-
гатите, било въ разискванията около рѣшателния, съборътъ про-
явява такова поразително единодушие — такава решителностъ и
ентузиазмъ при гласуване предложенята.

Трябваше пазачътъ на добруджанското население да при-
сѣствуватъ на събора, за да се насраматъ отъ своите инно-
вации по неговъ адресъ и да престанатъ да спекулиратъ съ
неговата разнородностъ и различие въ чужди сѣремежи.

Особено впечатление направи държането на южно добруд-
жанци. Вкуренските миротворци сж мислили, може би, че по-
не южните добруджанци ще задоволятъ отъ своя неоснователна
миренъ договоръ, но тя трябваше да присѣствуватъ на събора,
за да чуятъ, какъ тия добруджански оппозе имъ отнасятъ за
стореното «благодѣяние». Трябваше та да видятъ привърза-
ността на предаденитъ на България добруджанци, къмъ тях-
ните съверни брати, трябва да разбератъ неравнотията връзки
между тяхъ и да чуятъ сѣрушнителните имъ доводи, за да съ-
знаатъ голѣмата си грѣшка и да се убедатъ, че тяхното дѣло
при никакъвъ случай, не може да бѣде трайно.

Въпреки изключителните условия, при които се събраха
добруджанските делегати, втория добруджански народенъ съ-
боръ импонира съ сѣрушнителното единодушие на делегатите
отъ всички народности и краища на Добруджа; той прояви и
нѣтъква несомнима духъ на добруджанското население и по-
каза единствения и правъ пътъ, който води къмъ окончател-
ното разрешение на добруджанския въпросъ.

Вториятъ Добруджански Народенъ Съборъ.

Продължение на заседанието отъ 22 т. н.

Слѣдобѣдно заседание.

Изложението на Д-ръ Огняновъ.

Защо това? Интереситъ на съюзитъ държави се ярко проявява като
такова, които нѣматъ доверливи точки. Германската дипломация, прѣдста-
вявана отъ Кюмманъ, поиска да запази свободно едно отъ пристанищата,
които овърватъ централна Европа съ изтокъ. Основателно или не, тази
дипломация се любя да туря въ рѣцѣта на България всички дѣлаща,
които водятъ къмъ латокъ. Въ тази насока на мисли, трябва да търсимъ
и обяснението на другъ единъ фактъ, а именно факта, че вече два години
таотъ отъ Добруджа се управлява отъ германски етапни войски. А трябва
да се признае, че германското етапно управление има да изпълни прѣиму-
ществено политически задачи. Икономическите задачи за него сж само вто-
ростепенна работа, съ което се обяснява и неговата несполучлива земе-
дѣлска стопанска политика.

Отъ извѣстията на дипломатитъ и отъ съюзния печатъ на всички е
известно, че Турция прѣдава искания за корекция на границата, като ус-
ловие за отстъпване принадлежащата ѝ се частъ отъ Добруджа. Възможно за-
блуждение не сжмо у турцитъ, но и всички съюзници на България, които
схващатъ, че желанието на българското правителство, да се присъедини
Добруджа, е дѣло за увеличаване на българската територия. Българското пра-
вительство искаше Добруджа, прѣди всичко, защото добруджанското насе-
ление изотостелно искаше това и защото пренесътъ на освободеността на
българския народъ да не бѣе завършенъ съ Берлинския договоръ.

Германскитъ прѣдставители искаха да скомпиратъ за Германия такива
материални блага, които туряха въ зависимостъ бѣдѣнето икономическо
развитие на България отъ фактори, лежащи вънъ отъ нея. Ние, добруджан-
ци, се видѣхме прѣко заинтересовани въ тия дипломатически комбинации,
понеже зарадъ насъ се подлагаше на тежко изпитание прѣдвидимостта
на българскитъ държавни мъже и ни се прѣдставляваше да вѣдѣмъ въ
прѣдѣлитъ на една държава, чиято материални сили се обвързваха да
служатъ на чужди интереси. Австро-Унгария излизе съ териториални ис-
кания, отъ които, обаче, скоро се отказа. Отъ всички тия дипломатически
споровъ, който се свърши съ подѣбата на Добруджа, стана ясно, че дипло-
мацията на четвъртия съюзъ не можа да прѣизмисли интереситъ на своитъ
държави и да погледне на въпроса на Добруджа, прѣди всичко, като въ-
просъ, който интересува прѣимуществено населението, което ѝ населява.
На Добруджа бѣ погледнато, като на пѣхчия, а населението ѝ като неспо-
собно да се прояви самостоятелно, като население колонизаино. Разрѣшението
на добруджанския въпросъ се отложи, като се възприе едно временно по-
ложение — на овладѣние отъ страна на всички съюзници; положение, при
което населението изнемогва и започва своето масово изселване. — На края
на изложението оспмена за описанието на професоръ Вайнгандъ и прѣдо-
жението му да се образува отъ Добруджа една самостоятелна държава.
Учудва се на твърдението на Вайнгандъ, че е прѣдизвикалъ статистиката
на Нинцеску за Добруджа и я намира невѣрна, когато на почетния гер-
мански професоръ можеше да бѣде извѣстно обстоятелството, че 28,000
унгарски поданици отъ ройнско превъзходенко идватъ прѣвъ житото въ
Добруджа, като овчери и на друга работа, а се връщатъ прѣвъ зимата при
сѣмствата си въ Трансилвания; нему можеше да му бѣде извѣстно сѣко
тъй обстоятелство, че тѣмъж ромънски керушо се намиря въ Кюстен-
джа и че войскитъ отъ 5—6 полка сж иманити въ статистиката; че пер-
сонала на българскитъ камили отъ кюстенджански окръгъ, едно заседание
българско население, че в записано като неостоанно; че Пъ-
видѣжу е искало друго, но не и мѣжъ въ науката и че човѣкътъ, който
развери всички български училища въ Тулчанския окръгъ, завѣе съ силата
на вѣстата всички черкви и пролѣди голѣма частъ отъ въорѣното насе-
ление, може всичко да направи, но не и една бѣзпристрастна статистика.
Ромъния е единствената европейска държава, която не е подписала тѣг-
ската конвенция за статистически данни за чуждитъ възможности, жи-
вущи въ нейната държава. Нейниятъ статистически данни нѣматъ наученъ
а чисто политически характеръ.

Слѣдъ 5 минути отдѣлъ, думата се дава на прѣдседателя на комисията
по прѣвѣрката на делегатскитъ изложения — Д-ръ Тесдорфъ. Въ доклада
си той заявя, че комисията е рѣшила да счита за редовни и да мѣва
насиравето на всички делегати, за които се сж дѣствирами въ бюрото на
събора редовни прѣтовежи на избора, сръщени съ подписитъ на всички
участнували избиратели. Прѣдложи сѣко, за да се съеме място прѣме
на събора, да чеде имената на избрванитъ делегати и само при констек-
рапе невѣдѣности, да се овира и събизва рѣшението на комисията. (Чете
имената по списѣкъ и, за които нѣма прѣтовежи, докладва, че слѣдѣ да
се насрватъ.)

Слѣдъ свършване прѣвѣрката на делегатитъ отъ Сѣверна Добруджа
Д-ръ Тесдорфъ съобща, че сж се явили на конгреса и присѣствуватъ
редовно избрани делегати отъ градоветъ на Южна Добруджа. Понеже ком-
сията го прѣвѣрката на пълномощията счита, че политическата сѣдба на

Южна Добруджа е окончателно уредена, предлагат тѣм делегати да се прие-
матъ на гости на сѣбора.

Силмостренския делегатъ Л. Бояджиевъ и тулунския — Ап. Бурлаковъ
правятъ предложение да не се прави разлика между Южна и Северна До-
бруджа, понеже тѣзи двѣ, конституционно създадени части на единия и недѣ-
лима Добруджа, сѣ били заедно подъ гледи на ромънския режимъ, който
прати населението имъ въ патримониални лагери на Молдова и карпатските
рудници.

Гласуване предложението на комитетъ и тона на Бояджиевъ и Бур-
лаковъ, прѣе отъ абсолютно бѣлшинство послѣдствено; т. е. приеми се за
редовни и законоправни делегати пратениците на южно добруджанските
градове.

Отъ провъзгласената на нѣлюмонцията се установява, че сѣ избрани вонко
355 делегати, отъ които редовни оставатъ 295, а останалите 60 се на-
срѣтатъ или не сѣ сѣ явили.

Од. Дръновски, делегатъ отъ Тула. „Г-да делегати, прѣди да при-
отжикимъ къмъ разглеждане на въпроситъ, които сѣ сложени на дневенъ
редъ на настоящия конгресъ, д-лжимъ да поднесемъ своята дѣла на почти
къмъ видовницитъ за добруджанската свобода, които и днесъ вѣдѣтъ своитъ
жизни на южнитъ граници на общобългарското отечество и бранятъ както
общата народна кауза, тѣй и добруджанската. За цѣлата прѣдлагаемъ да
се поздравимъ телеграфически българската армия, въ лицето на нейнитъ вож-
дове Царя и Главнокомандующия.“

Д-ръ Огняновъ, делегатъ отъ Кюстенджа. „Прѣдлагаемъ сѣбора да по-
здравимъ героитъ на фронта и чрезъ специална делегация, избрана измежду
делегатитъ на сѣбора.“

Т. С. Ничевъ, делегатъ отъ Кюстенджа. „Г-да делегати, считамъ, че
не е достатъчно да изкажемъ нѣщата благодарностъ и нашето възхищение
за великитъ героични дѣла на българската армия само сѣ поздравимъ и деле-
гация. Нека направимъ общото, което правятъ нашитъ сѣбратъ отъ дру-
гитъ градове на общото отечество. Прѣди да замине делегацията да поздравимъ
героитъ на фронта, нека сѣберемъ измежду нашето население едно обѣлико,
което ти да занесе и нѣмъ прѣдаде въ знакъ на голѣмата благодарностъ,
която ний имъ дължимъ за нашето освобождение.“

Съ бурни ржкопливания и ура се приематъ и третъ прѣдложения,
и се натоварва бирото да изработи и изпрати поздравителнитъ телеграми,
а сѣбѣта да разпорѣди за отбиране на едно обѣлико и да назначи деле-
гация, която да го занесе на фронта.

Засѣданieto се закри въ 6 и половина ч. сл. пл.

Поздравителни телеграми до втория добрудж. народенъ сѣборъ.

МАЧИНЪ. — Отъ името на гражданството поздравяваме въ Ваше лице
добруджанскитъ народни делегати съ пожелание да се увѣчае съ успѣхъ
подетото дѣло, за приобщението на цѣла Добруджа къмъ общото ото-
чество — България.

Подпрѣдседател на тричленната комисия: Е. Руспенвъ.

ВАРНА. — Привѣтствувайки най-сърдечно отиването на втория
народенъ сѣборъ, пожелавамъ на добруджанското прѣдставителство тѣр-
достъ и постоянство въ борбата му свещена за свобода и национално обе-
днение. Нека враселетъ-грознитъ, че пламътъ е „по-мощенъ“ отъ войнитъ
народна. Войно отпорителство прѣдварително е осъдено да бѣде оломено
отъ нейния устрѣмъ. Да живѣе обединена България! Ура!

Давковичъ.

СОФИЯ. — Добруджанци! Привѣтствувамъ ви съ втория добрудж.
нар. сѣборъ отъ тукъ отъ погледа къмъ небето, въ които заради хубавия
роденъ край — Добруджа живота недавна изгасна. Топли молитви къмъ
всѣхъшния отпразникъ надъ васъ да подвѣрши свѣтлото дѣло. Дойде великъ
денъ, който историята трѣбва да го отбѣлжи отъ златни букви въ сра-
ницитъ си, денъ, когато единъ народъ, чрезъ устата на своитъ избраници
извика: „Добруджа била е и трѣбва българска да бѣде!“ Това е нашата
воля, това е „Vox populi Dobrudja, vox dei“. Избраници! изжете на цѣлѣхъ
свѣтъ, кажете на словоохотливитъ врагове на родѣ България, кажете на
тѣхъ, що рано до рече отъ нашитъ брѣта, прѣлѣха своита кръвъ въ до-
бруджанскитъ полѣ, че Добруджа не е раздѣлна монета; че отъ сѣдѣбата на
добруджанци никой не може да борази, че добруджанци сме казали своето
„Veto“, независимо прѣдседнаване на Добруджа къмъ родна България;
че „qui prius legi duple legi habet vigerum legi“ прѣдъ, които египетски
материи падатъ. Избраници! въ този денъ помнитъ заветъ на Карахата,
Доника, Ботевъ и плеада борци. Тамъ, гдѣ българска рѣкъ се чуе отъ
устието на тѣхъ бѣлъ Дунавъ, Морава, Бѣло и Черно морета, байракъ съ
златогризъ левъ освободно трѣбва да се вѣе, напредъ! Богъ е съ насъ. До-
бруджа на България или Добруджа въ неспелница и нека тогава, когато въ
бѣдѣше историкътъ пита, коя е тѣя пустиня, Дунавътъ отговори: „До-
бруджа отрана българска, гдѣ западни египетски воята народна заглуши!“
Николай Николовъ.

МАЧИНЪ. Чрезъ Васъ, господине прѣдседателю, приемаме нѣшитъ го-
рѣща благопожелания на прѣдставителитъ и ръководителитъ на добруджан-

ското освободително дѣло. Нека пламъктето на историческата свобода и опрѣде-
ляемостъ, още веднѣжъ докаже силноостта подъ издигнатото въ кървни
сѣборъ, българско кърваво знаме и нека продължава да кове оржикето,
нуждно за борба противъ каквото и да е външно поѣсѣтелство. Искане
бърза ликвидация отъ кондоминиума и възстановяване българско гражданско
административно управление, подъ обиклата на което ще намѣримъ отидѣ
и опашемъ.

За мѣстния к-тъ, прѣдседател: Отанчевъ. Членове: Велико Крътевъ, Ченковъ.

АНАДОЛЪКОЙ. Добруджанския народенъ комитетъ въ село Анадо-
лѣкой, Кюстенджанско, като поздравява конгреситѣ, пожелава имъ ус-
пѣхъ и ползотворна дѣйностъ въ извеждане силнитѣ добруджански ко-
рабъ изъ бурнитъ и нѣтъ вода на кондоминиума и поотавително му въ
тихото прѣотавителство, кждѣто щаско и благодарително го очакватъ. Конгре-
ситѣ, видѣлисте въсѣко момѣнтъ зовъ на добруджанци.

Нека неговитъ стрѣможи и желания се чуватъ и отъ ополучагизната
якоказанка Америка, която да разбере, че този зовъ е въ съгласие съ
прокламирайтъ отъ нея принципъ за самоуправѣление.

Прѣтме, да живѣе България и присъединена къмъ нея цѣла Добруджа.

За Прѣдсед. комитетъ: Никола Никевъ.

О. ЖИЖИЛА (Мачинско). Мѣстнитъ народенъ комитетъ поздравява
делегатитъ на сѣбора и съ живъ интересъ слѣди тѣхната дѣйностъ. Коми-
тетътъ не се съмнява, че сѣборътъ, изразителъ на свободенъ признатъ
народна воля, ще вземе рѣшения, съ които ще се нѣжи отстрашето на
отсрѣната въ Букурѣщъ неправда надъ добруджанското население, като се
ускори прѣотединението на цѣла Северна Добруджа къмъ общото ни ото-
чество — България.

За прѣдседателъ народния комитетъ, секретаръ: Петранъ Валиевъ.

По случай откриването Добруджанскитъ сѣборъ и провъзгласи при
българското народно училище въ Бабадагъ, честити се считаме да поже-
лаемъ приобщението и на този край къмъ българското отечество както и
прѣуопѣяването въ прозѣта на младежѣта. 1. Вѣщия ученикъ въ народ-
ното българско училище въ Бабадагъ прѣвъ 1874—1879 година, Началникъ
артилер. отдѣленіе: Шамарджиевъ. 2. Вѣщия българинъ бабадагъскъ учи-
тель прѣвъ 1878—1879 год., Димитър Исидоровъ, пенсионеръ.

СОФИЯ. Отъ името на редакционния комитетъ на току що изѣзлото
описание „Сила“ що ратува съ всички сили за добруджанската кауза при-
вѣтствувамъ делегатитъ и имъ пожелавамъ успѣхъ въ работата. Славиславъ-
ски.

Положението на бой. Фронтото.

Бюлетенъ отъ Щаба на дѣйств. армия
за 24 септември 1918 год

Македонски фронтъ. Западно отъ
Охридското езеро, артилерийския огънь
отъ двѣтъ страни бѣше временно до-
та ослѣнъ. Въ Битоля на нѣколко
пѣти неприятелски части атакуваха
отъ ожесточение нашитъ позиции, по-
бѣха кърваво отбити, отсѣсти слѣдъ
ржкопашна борба. Нѣколко неравни
пѣници французи останаха въ наши
рѣцѣ. Сѣверно отъ Черна, изобезопас-
явани отъ противника, нашитъ части
се оттеглиха планомерно на Бабуна
планина. При Кривопакъ противникътъ
атакува съ значителни сили. Боя про-
дължава.

Съюзнически свѣдѣния.

Берлинъ. Сѣверозападно отъ
Сенъ-Кантонъ подновенъ силнѣ ата-
ки на неприятеля между Свингбонъ
и Сомъ бѣдоха осуетени.

Цариградъ. На палестинския
фронтъ и нѣра ние извършихме на-
шитъ движениа споредъ планъ. По
другитъ части на фронта нищо
ново.

Виена. По Тиролския юженъ фронтъ
— артилерийски и патрулни бое-
ве. Между Канова и Монте Ди Валь-
Бѣха неприятелътъ вчера подновѣ ата-
китъ си. По Монте-Сивеновъ, слѣдъ
едно силно повишение на неприятел-
ския артилерийски огънь, отидѣ се

на французи и италиански штурму-
ващи отдѣленія да навѣзватъ въ на-
шитъ цѣрви линии; контра атакувахи,
обаче, тѣ бѣдоха принудени да се
бърнатъ въ изходнитъ си окопи.

На французи и албански фронтъ
— нищо ново.

Берлинъ. Между Омигбонъ и
Сомъ силнитъ атаки на неприятеля
бѣдоха обити.

Заславно на опозицията срѣщу Клемансо.

Послѣдствата отъ откажането на
Буриновата нота.

Женевски допеша отъ Парижъ опи-
сватъ вече разкритъ на борбата срѣ-
щу Клемансо. Ще се завърже бор-
ба на смъртъ и животъ. Не само со-
циалистѣ-радикали, които до сега
не сѣмъ мѣстували случаи да подчер-
таватъ необходимостта отъ заключе-
ние на прѣдговора за миръ, но и социали-
стѣ отъ бѣлшинството, а именно тѣ-
зи отъ окраската на Тома; както и мно-
жеството буржоазни групи отъ кама-
рата не откриватъ убѣждението си, че
приблизително дѣйстване на Клемансо
бѣше политически хватка, цѣлѣща да
осуети войнѣтъ обмисленъ и осно-
венъ отговоръ до Централнитъ сили.
Въ камарата това не иде простоли на
Клемансо. Нѣмало никакво съмнение,
че послѣдната подготвѣтелна рѣтъ
на Клемансо бѣше изключила агитаци-
ята за единъ отговоръ, който да не
изключва по нататѣшния разговарѣния
Б. Т. В.

ЕДИНЪ НЕДОВЪРШЕНЪ БОЙ

Ние се движимъ по широката нео-
битна д. бруджанска равнина. Нищо не
закрива тузъ безбѣжния хоризонтъ.
Ни едно дръвче се не вижда наоколо.
Отсѣбѣдъ ни обкрѣжаватъ стѣрни-
щата на поженатитъ ниви, обрасли се-
га съ буйни клонѣи. Отдавна е прѣ-
валило пламѣтъ. Отпочиналитъ конѣ бо-
дро се движатъ, а войницитъ се оглеж-
датъ наоколо и съ ожилване сподѣ-
лятъ очудването си отъ безкрайно ши-
рокото поле, всрѣдъ което тѣ попа-
датъ за прѣвъ път. До вчера ние
бѣхме все изъ гориститъ окопности на
Силистра, и ето че за една почъ се
намѣримъ всрѣдъ това море отъ хѣм-
чета и ниви,
Около селцето Диликово нашата

бригада се присѣдинява къмъ оста-
нитъ полкове отъ дивизията. Малката
долинка прѣдъ селото се изпѣлва съ
хѣлида юра, конѣ оржѣи и бѣртѣ-
ници. Ние сме построени въ боевъ
редъ. Между авангарднитъ ескадрони
и дивизията постоянно споватъ на
трѣсъ ординари, офицеритъ отъ шаба
разпасатъ нѣкакви заповѣди. Изглеж-
да, че неприятелътъ е наблизу. Прѣд-
питъ части навѣрно, вече сѣ въ кон-
тактъ съ него. Ние се намираме на
дѣсная флангъ на нашата добруджан-
ска армия. Въ лѣво отъ насъ, слѣдъ
сполучливитъ боеве около Тутраканъ
и Добричъ и слѣдъ изразването на
Силистра отъ противника, нашитъ се
бѣятъ срѣщу прѣднитъ неприятелски
позиции, по старата ромѣно-българска
граница.

Слѣдъ малко цѣлатъ дивизия се
понпса напредъ. Полковетъ бързо прѣ-
минаватъ разсѣянието между Дилико-
во и Черно-око и, к тѣто стигае въ

това послѣдното село, получава се отъ
прѣднитъ части донесение, че една си-
лна неприятелска колонна съ артилерия
настъпва отъ Чикуть куюсу къмъ Чер-
но-око. Веднага дивизията се устрѣми-
ва срѣщу тѣя колонна. Нашитъ полкъ,
заедно съ една конна батарея, е въ а-
вангардъ. Излизаме отъ селото на
трѣсъ и, построени въ заводна колонна,
пописаме се право на сѣверъ прѣвъ
кукурузитъ и пѣвата. Батареята не о-
става по-назадъ отъ насъ, колетелата
на оржѣята затѣватъ въ рокавата
прѣтъ, конетъ се заливатъ съ потъ,
артилериститъ немилостиво въртатъ
камницитъ. Нашитъ и нѣ чувствуватъ
близката опасностъ, оти атъ неспокой-
но и напиратъ на поводитѣ; шпоратъ
на ездачнитъ се се виватъ въ корѣми-
тъ нѣмъ по-жестоко отъ други лѣтъ;
прикаченитъ къмъ сѣдлата сабли зло-
вѣлно дръпкатъ. Ние сме най-напредъ;
задъ насъ се тѣмѣе грозната маса на

цѣлата дивизия, която безспирно ни
слѣдва.

Вечерѣ, На западъ небето отк-
рѣва бездѣнитъ си дълбини, потънали
въ невяжданъ разкошъ. Великолѣпна
смѣсъ отъ пурпуръ и злато засѣпва
погледа и уморенитъ отъ блѣсъка на
залѣзъ аето очи едва различаватъ фак-
тастичнитъ отгравни на построенитъ
около селата Неби-куюсу и Харманъ-
куюсу. Азъ изтрѣпнахъ отъ слѣдѣтъ
спомѣтъ. Мислѣта ми се отплѣсва
къмъ миналото и воденѣи ескадрона
си къмъ жестока срѣща съ прага, азъ
се припѣлямъ къмъ опова прѣме, ко-
гато прѣди години, прѣди много годи-
ни, по тѣя сѣнитъ мѣста единъ вѣло-
бенъ юноша самотенъ гало ирашъ а
буйни си конъ, устрѣменъ съ глѣзъ-
бовитъ крила на черовни блѣнове къмъ
омагьосаната припѣща, кротко на-
рушава всрѣдъ една вѣлшебна градина.

Единъ артилерийски изстрѣлъ раз-
търза въздуха наблизу и азъ поднага

ДОБРУДЖА

от тайния съветник Д-р Густав Вайганд, професор в Лайпцигския университет.

В. Р. Настоящата статия, печатана в в. „Vossische Zeitung“ от 14 т. м. б. е пръв дена отчасти в нѣкои социални вѣстници съ българска, че що се повтарят върху нейните доводи и заключения; други прѣдѣли само нейната критика в „Tegliche Rundschau“, а трета я прѣдаватъ безъ никакви оговорки, както това прави и „V. Zeitung“. Прѣди да разглеждаме нейните στοιχεία, политически и статистически доводи, ние я приеждаме изцяло. За сега по сочивме на читателитъ изложението на прѣдседателя на Ц. Д. Н. Съвѣтъ г. Д-р Огнянов прѣдъ втория Д. Н. Съборъ, печатано въ прѣдния и настоящия брой на вѣстника. Въ него достатъчно много се изтъква неяснотата и политическата неправдоподобност на доказателствата и заключенията на Вайганд.

Отъ извѣстно време въ българския печат се забѣлява едно оживено движение за разрѣшаване на Добруджанския въпросъ, разбира се, въ български смисъл, т. е. твърди се, че тази страна по етнографски, политически, географски, стопански и др. основания трѣбва да се присъедини къмъ България. Понеже авторътъ на настоящитъ редове е поинътъ въ България, като защитникъ на българскитъ национални искания и като такъвъ се радва на най-голямъ симпатии тамъ, той дръзва да направи едно прѣдположение, въ смисълъ на справедливостъ и политическа разумност, което, вѣроятно, няма да намѣри удѣлъ отъ българския печатъ, но за това пакъ трѣбва да бъде обобщено отъ спокойно и справедливо мислителъ политика въ България, Ромъния и, въобщо, въ централнитъ сили.

България съ право иска, въз основа на национални принципи, Македония и Тимокската областъ, но прилагъ, безъ да има право този принципъ и къмъ Добруджа. Старата ромънска Добруджа — само за нея остава дума тукъ — има едно извѣрдно пѣстро население; въ неговия съставъ самъ азъ лично се ориентирахъ при моето пътуване прѣзъ 1900 година. За да отсрѣгна отъ себе си съмнѣнието въ моята незаинтересованостъ, азъ ще посоча какъва казва върху това мой приятелъ Иширковъ, професоръ по география въ социалния университетъ, който общо за българитъ е неоспоримъ авторитетъ. Въ писмото отъ чление „Ромънска Добруджа — една географска скица (наименована на български), той посочва числото на българитъ най-малко 35000 и най-много 45000 души, които не сж едно отдала заселено население, но сж мацѣло и въ частностъ нови поселения, датиращи отъ началото на 18-о столѣтие и продължава до последно време. Слѣдъ

това той казва доловно: „Ако ний върваме, че Добруджа има по-много отъ 45,000 българи, както чѣсто правимъ това, то тъй е една голѣма измама“. (стр. 34). Броятъ на ромънитъ той тогава отбѣзваще приблизително на 60,000 човѣка, отъ които по-много отъ половината били ромъ прѣселници, татари има 35,000, руси 27,000 и турци 25,000. Това сж въ началото на 90-тѣхъ години на миналото отсѣлѣне. До 1912 год. отношенията много се измѣниха. На ромънитъ се удадо не само да иматъ относително болшинство, ностъ тѣ иматъ паскоростѣдъ 1878 год., когато Добруджа стана ромънска, но и да получатъ и абсолютно болшинство. Чрѣзъ масовитъ прѣселения на турцитъ и татаритъ, бѣ освободена много земя, която бѣ заселена съ ветерани и трископвански ромъни. Часлото на българитъ пакъ, което се увеличаваше само отъ естествень прирѣстъ, започна да намалява вследствие изселвания на недоволни елементи.

Съобщително-географически, Добруджа има за България малко или почти никакво значение. Понеже дунавскитъ пристанища Браилъ и Галацъ чѣсто замръзватъ по-дълго време прѣзъ зимата и се прѣкъсватъ войскови съобщения по Дунава. Ромъния прѣзъ това време изцяло е насочена къмъ Кюстенджа, пристанището на който градъ е изградено съ извѣрдно голѣма равнина, охѣдъ като се направиха сѣчно тъй голѣми равнини за дунавския мостъ при Черна вода въ интереса на непрекъснатитъ връзки съ едностранното морско пристанище. Сѣчно тамъ сж поставени и трѣбѣтъ за нейния петролъ. Географски Добруджа принадлежи на България, но това не може да бъде никакво основание за политическа принадлежностъ, а общо и стратегически основанья, които тожъ сж въ полза както на България, тъй и на Ромъния, нѣматъ никакво рѣшително значение.

Какво може да се каже сега въ политическо отношение? Твърдѣ неразумно би било отъ страна на България да си съеде въ Ромъния за войскога единъ неприятелъ, защото по етнографически и икономически интереси една българска Добруджа е неопосима на Ромъния. Отъ чисто икономически интереси България иска граница Канада съ обособяване, което съ право може да защитава: колко по голѣмо право има Ромъния и върху прѣимствено ромънска Добруджа, върху прѣотънѣнето, върху желанието за Кюстенджа, които Ромъния не заслужава никакво падене отъ страна на България за лекомислената война за ограбването на четирѣтълѣника (Гутраканъ Балчакъ). Но въ България много добръ знаятъ, че за това не е отговоренъ ромънския народъ, а управляющата клѣка на българитъ и еренокитъ брѣдѣ. Съ ромънския народъ, освободенъ отъ боярската властъ, които по вѣра, права и обичаи е еднакъвъ, по езикъ, история и произхождение, има много връзки съ българитъ. Пристѣлки отношения сж възможни ако се не постави Добруджа като рѣдѣлителна стѣна.

Намѣтана, за България ще бъде

мѣтително да гледа толкова плѣмненни братя подъ властѣта на Ромъния, които нѣмакъ на се отнасяще приятелски. Остава само единъ кохѣдъ: Добруджа да не се дава нито на Ромъния, нито на България, а да се образува отъ нея една свободна държава, съ избранъ отъ нея губернаторъ, къмъ когото всички народности да иматъ довѣрие. Желѣзната, петролния проводникъ и частѣта отъ пристанището сж петролитъ резервоари да останатъ собственостъ на ромънската държава, разбира се, подъ суверенитѣта права на Добруджа. По тоя начинъ ще се запазятъ икономическитъ интереси на Ромъния. Приставащото и свободното пристанище и общинитъ получаватъ широки права за самоуправление. Само по тоя начинъ ще могатъ пѣдинчатѣ народности да се развиватъ и скоръ ще се въдвори задоволеностъ въмѣсто по рѣпното ожесточение.

Ако има държава въ Европа, която да е пригодна за едно такова свободнѣ устройство, безъ настоянѣството на друго, то е многозначителна Добруджа. Споредъ статистиката на покойния тулчански прѣсѣтъ Навицеску отъ 1899 г. прѣвѣрена отъ менъ и намѣрена за вѣрна въ Туханския окръгъ имаше 45,000 ромъни, 26,174 българи, 25,183 руси, 6325 турци и татари, 4283 нѣмци, 4208 гърци, 3832 гагаузи, 3047 евреи, 1578 цигани, 1160 ерменци; освѣнъ това, италианци, албанци и други. Подобно е положението и въ Кюстенджа, дѣто обаче българския и руски елементи е значително по-назадъ, именно: 56,000 ромъни, 28,000 турци и татари, 10,000 българи, 3,000 нѣмци, 1300 руси, 1200 гърци (отъ 1896).

Менъ се струва, че една самостѣтелна Добруджа отъ Кюстенджа като свободно пристанище би било най-доброто разрѣшаване на въпроса за принадлежностъта на Добруджа, което отъ по-големата частъ отъ населението ще се приеме съ радостъ, отъ България и Ромъния съ разумна съзатация и съ задоволеностъ отъ Турция. Подобно едно разрѣшаване е изложено и за Централнитъ сили, защото ще направи по-добро впечатление у Слѣшенетѣ, както и у неутралнитъ отъ колѣто войско друго, тъй като чрѣзъ това се запазватъ и меншенствата отъ населява.

Въ заключение азъ ми позволявамъ да прѣпорѣчвамъ на българитъ още една дума изъ по горѣ цѣтиранѣто съчинение на Иширковъ: „Не трѣбва да се забравя, че нѣтъ за нашето обединение не може прѣзъ Добруджа и прѣзъ Морзана.“

Отговорътъ на Българското правитѣлство на Австро-Унгарскитъ нѣта за миръ.

Въ отговоръ на прѣдложението на графъ Буриакъ за зацѣване прѣговори за миръ, министри-прѣдседатѣлитъ и министри на външнитъ работи г. Малиновъ прѣдаде вчера, чрѣзъ управляващия австро-унгарската легация въ София г. баронъ Рубидо-Зичи, слѣдѣщата нѣта:

Господине Министре,

Царското правитѣлство посрѣщна отъ живо задоволеностъ нѣтата отъ 14 септември, отъ която Ваше прѣвѣходитѣлство ками всички воюващи държави да пристѣпятъ къмъ непосредствѣнна размѣна на мисли върху срѣдствата да се турм край на войната и да се възстанови сговора между народѣтъ, въвлечени въ настоящи всеобщѣ конѣзѣтъ. Тази минѣтивна отговаря напълно както на въжделѣната на българския народъ, тъй и на намѣрѣнѣята на правитѣлството му. Бързамъ, слѣдователно, да извѣста на Ваше Прѣвѣходитѣлство, че България е готова да изпрати делегати, които да плѣватъ въ съприкосновѣние съ воюващитъ държави и, ако такава възможностъ се прѣдстави, да започнатъ редовни прѣговори.

Разположеностѣта на България да участвува въ постѣпни, прѣдпазвѣнѣни да прѣблѣжатъ народѣтъ до едно съгласие отъ естество да докара мира, е толкова по-голямъ, че тя не прѣслѣдва въ тази война освѣнъ искания, принципа на които е получилъ вече всеобщѣ одобрение.

Вѣрни на демократическия идеалъ за справедливостъ и свобода, къмъ които нѣ привѣрзватъ традициѣта на нашето възраждане, духѣтъ на нашия политически строй и нечѣкитъ източници на нашия общественъ животъ, ние не ламтитъ нито къмъ завоевания на области отъ чуждо население, нито за установяване на никаква хегемония срѣмо нашѣтъ събѣдъ: нашѣтъ поени цѣли се заключаватъ едностранно и изключително въ затвѣрдаването на нашата сигурностъ и въ осъществяването на обединѣнето на нашия народъ въ етнографическия граници, които му е начертала историята и които сж били толкова пѣти признати въ миналото отъ актове, излъзѣли отъ рѣшенѣята на великитъ сили.

Тази формула не е отъ днесъ. Винаги, когато балканскитъ въпросъ е билъ сложенъ на разискване, било прѣдъ голѣмитъ дипломатически събори на Европа, било прѣдъ свѣщѣниѣта на самѣтъ заинтересовани народи, България се е поставяла неизмѣнно на почвата на народностѣтъ. Днесъ, както и по-рано, ние не търсимъ нищо повече отъ това, което ни обезпечаватъ дѣйствителното разпространение на нашето племе.

Прѣслѣдвайки тѣя тѣя формулирани искания на нашия народъ, ние сме изнѣлѣни отъ отъзнѣнѣето, че не само сътрудничимъ за създаване въ европейския изтокъ на единъ справедливъ и здравъ редъ, но сѣщо даваме честнѣта нашия приносъ за осигѣтитъ на това общество на народѣтъ, което копнежѣтъ на просвѣтитѣта нации все по-пѣселитѣлно призоваватъ.

Въ този редъ на мисли, ние считаме за нужно да посочимъ на мѣнѣето, изказано отъ г. Прѣдседателя на Съединѣнитъ пѣти върху необходимостъта да се уредятъ споровѣтъ между балканскитъ държави, съобразно правото на народностѣтъ. Понеже великитъ сили отъ Слѣшенетѣто не веднажъ сж изказвали публично своето съгласие съ идеѣтъ на г. Уилсонъ,

се опомнямъ. Дѣи орѣдѣли отъ нашата артилерия сж откачили и стрѣлятъ по неприятелската колона. Тя вече се виждаше, тамъ въ далечината, прѣоточила се на дължина, голѣмата вѣрѣлица отъ неприятелски пѣхотници и артилѣристи едва се забѣлѣзла, забулена съ облаци отъ прахъ. Ние още по бързо настѣпваме; съ насъ идатъ и другитъ дѣи орѣдѣли отъ батареята — тѣ искатъ да се приближатъ още повече до противника. Първитъ наши артилѣрийски изстрѣли паднаха въ неприятелската колона; тамъ стала забъркване, тя се спира, прѣстѣпва се. Челнитъ ни ескадрѣтъ нагало изкача напѣрѣдъ, спѣшава се и започва да стрѣли съ карабинитъ по неприятелската пѣота.

Ние правимъ още единъ скокъ на трѣсъ и изведѣжъ, като ожесточѣвъ ролявъ оси, край ушитѣ ни засѣкватъ хиляди куршуми. Цѣлата ни батарея е вече на позицията и засипва редѣветъ на противника съ шрапнели и гранати.

Отзадъ бързо се приближаватъ останалитъ полкове отъ дивизията, разгѣрнати въ бойни строѣве.

Крайъ насъ прѣметява на галѣпъ генералѣтъ съ шаба си. Единъ офицеръ се отдѣли отъ тамъ и прѣдава пѣкава заповѣдъ на нашия командиръ. Въ това време изъ въздуха се разнася зловѣщѣто свирѣне на приближаващъ се къмъ насъ спарѣдъ; слѣдъ малко тѣжъ ударъ и трѣсъкъ — попадението е до самѣтъ насъ. Слѣдъ него втори, трети... Командирѣтъ на полка дава знакъ командѣру и полкѣтъ, построиващѣи по ескадрѣнно заповѣдетъ си въ една линия, завива съ лѣвото рамо напѣрѣдъ, разтегайки се на широко изъ равното открито поле. Оволо насъ се подига жестока буря: непрѣкъснато съскатъ куршуми, страхотно свирятъ и трѣскатъ шрапнели и гранати, засипвайки насъ и конѣтъ ни съ облаци отъ прѣстъ. Злокобѣтъ кръгъ отъ огънь и нажежено жѣлѣзо ни обгражда; надолѣ

ни, като ли че изъ дълбинитъ на земията, се подема адскитъ концертъ на хиляди зловѣщи сили.

Галѣпѣрайки азъ се извъртамъ къмъ ескадрѣна си — войницѣтъ примѣкнали, напѣрѣнѣтъ ездѣтъ разгорѣщенѣтъ си коне; само тукъ тамъ пѣко — не поглежда и съдържано се усмихва; хе, тамъ единъ намръщѣвъ и сърдитъ, тегли съ все сила поводитѣтъ на коня си, който, подпѣшенъ отъ трѣсъцитѣ, иска да изпѣрѣвари всички. Задъ насъ другитъ полкове бързо се движатъ къмъ съвероизтокъ.

Минаватъ още пѣколко минути. Неприятелскитъ урагѣвъ изведѣжъ прѣстава. Съскѣнето на вѣрушитѣ прѣстѣтана още по-ранѣ, а сега и гранатитъ намаляватъ и съвѣсътъ прѣставатъ. Ние се съблѣваме въ една глѣка и пѣвѣрно противникѣтъ нѣ изгубва отъ очи. Борбата се прѣвѣса тамъ, въ лѣво. До насъ достига само ожесточѣнитъ шумъ на жестока ата-права и жѣду дѣйтъ вѣжъ-

дуващи артилѣрии. По пѣколко мига и боѣтъ и тамъ замѣква. Изведѣжъ странна тишина обгрѣща необѣтното пѣе: надъ земата ненадѣвно се спуща кротката примиритѣлна — тихата и усѣна съ златни звѣзди пощѣ.

Нѣкаква радостна струя прѣлѣзва надъ нашия полкъ. Нптегнатѣто изражение по лицата се изгубва, весѣла усмивка заигра пѣвѣждѣ, полѣка лека се подѣема тѣа глѣчка. Конѣтъ спокойно пристѣпватъ на лѣво изъ стѣрпѣната. При командѣра пристѣга пѣ; какъвъ орѣдѣнецъ съ заповѣдъ. Полкѣтъ се спира.

Испѣнитъ бой, току що започнатъ, остава недѣлѣренъ. Илѣотата нѣсега се приближава и излиза напѣрѣдъ, за да заеме позицията. Раздаватъ се тѣни команди. Ние повѣрѣчно копѣтъ и трѣпваме назадъ — отиваме на лѣво и за пощѣвано въ Нисарево. Дѣлѣта вървопѣла се прѣтѣга отново по прѣшпѣи сѣлски пѣтъ.

България има војно основание да заключи, че правителствата на тия сили не биха могли да противопоставят на войните искания българско принципиално изразение.

Като споделяме, прочее, убеждението на Ваше Превъзходителство, че е възможно едно приближение между държавите, които днес сж въ война, ние изказваме надежда, че поотпиката на Императорското и Кралско правителство ще ускори краи на неликотното бѣдство, което терзае човѣчеството, и ще опомогне за учредяването на единъ международен животъ, основанъ върху благороднитѣ начала, които възвестие се изискоа отъ най-мѣроуспѣшнитѣ гласове измежду голѣмитѣ нации и възтържествуването на които България би била особено щастлива да види.

Благоволетѣ да приеми, господице Министре, уверение въ високото ми почитание.

Малинъ.

Пълното единство въ българския народъ.

София. 25. IX. Министерскиятъ съветъ засѣдава вѣднѣвно, обождайки всички мѣропрития за възстановяване пълната сигурност на отечеството. Партията отъ блока поддържатъ правителството и видимъ изразъ на това сж дали чрезъ рѣшенето си да участвуватъ въ управлението отъ министри. Отъ цѣлата страна правителството получава единодушни уверения за оплотеността на цѣлия народъ. Стари наши боеви офицери сж извили готовността си да вложатъ силитѣ си гдѣто трѣбва за въ полза на оловното дѣло на родната земя. Народътъ, безъ разлика на партийностъ, националностъ и вѣроизповѣданье, въ този моментъ е по обединенъ отъ войнога въ рѣшителната воля да се изгони държавия врагъ и да се запази страната ни сигурна и неприкосновена.

Днесъ сж пуснати отъ затвора Стамболийски, помилвани отъ Н. В. Царя.

Въ обявяванията на депутатитѣ отъ блока, отъ които въ една отъ зѣлитѣ на народното събрание, парламентарнитѣ групи сж рѣшили да дадатъ на правителството пълното си одѣйствие, изхождайки отъ върната прицѣпка, че всички партийни различия трѣбва да занематъ прѣдъ върховнитѣ отечествени интереси.

Земледѣлскитѣ фракции, които бѣха раздѣлени, завчера на блокното отбране си поддѣдоха ръка и се обединиха.

ИЗЪ РУСИЯ.

Треповъ и Макаровъ разстрѣляни.

Киевъ. Споредъ „Киевска Мисль“, въ Петроградъ е билъ застрѣлянъ бившия руски министръ прѣдседателъ, Треповъ, а тъй също и бившия министръ на правосѣдието и вътрѣшнитѣ работи, Макаровъ.

Атаманъ на Донската областъ.

Киевъ. За Атаманъ на Донската областъ билъ кандидатиранъ Генералъ Богдановъ. Обаче, и избора на Краснова не е изключенъ.

Арестуванъ князь.

Киевъ. Близко до арсенала при Пергъ, сж билъ арестуванъ велики князь Михаилъ Александровичъ и секретаря му.

ИЗЪ РОМЪНИИ

(Отъ нашия спец. кореспондентъ)

Открити важни дипл. книжа на Вратяну.

Букурещъ. В. „Лумина“ съобщава, че билъ откритъ въ Букурещъ важни кореспондентни на Вратяну, относително поведѣнието му прѣдъ

врѣме на неутралитета. Намирало се въ нея разни ноти, дипломатически и търговски кореспонденции. Книжата биле прѣвнесени въ Яштъ. Очаквало се интересни изпасади.

Ареститѣ продължаватъ.

Слѣдъ арестуването на подполковникъ Слънчану, се очакватъ нови три арестуванни, въ свързка съ дѣлата на мѣсто на войната подъ бившия режимъ.

Лошото положение въ Бесарабия.

Бившия бесарабски финансовъ министръ Йонку казалъ, че положението въ Бесарабия било по лошо, откогато се врѣдиолага. Всички добри ромѣни били загрижени за бѣдшето на страната, особено върху онова на Бесарабия. Ромѣнскитѣ граждани и чиновници сж извършили голѣми грѣхъ. Реквизициитѣ повлияли много върху положението. Правителството направило добръ, че е дало заповѣди да се прикрататъ.

Общинското самоуправление въ Бесарабия.

Слѣдъ разтурването на кшмивенскитѣ общински съветѣ, за гдѣто е провъзгласенъ претенция за самоотенъ животъ, което се тѣкува като проява на перомѣнни чувства, бега сж разтурени и общинскитѣ съветѣ отъ градоветѣ: Иоманъ, Рени, Килия и българския центръ Болградъ.

Изпразване Букурещъ.

Либералнитѣ в. „Мислѣаръ“ съобщава, че запитаа дали сж върни слуховетѣ, че въ надвечерето на рѣшеницата на мирния договоръ, окупационитѣ войски ще изпразнятъ Букурещъ и ще се оттеглятъ въ Олтения, мѣра на външнитѣ работи Арнонъ отговорилъ: „Да даде Господъ да бѣде така!“

Ромѣнскитѣ селени указватъ пасивно съпротивление.

Сѣбрание на множество одри землевладѣлци отъ Молдова рѣшило да иска отъ правителството да разпутне поодѣлнитѣ петъ набори мобилизирани въ Молдова, за да могатъ да се извършатъ есенната оравъ и лѣсенни, които поради пасивното съпротивление на селенитѣ ставали много бавно. Също и въ Бесарабия заселването ставало бавно, поради липса на оѣме за посѣвъ.

Ромѣнски прѣстолонаследникъ наказанъ.

Министерството на вътрѣшнитѣ работи дало въ пресата официално съобщение, че прѣстолонаследникътъ князь Каролъ билъ наказанъ отъ краля отъ 75 десетъ затворъ за прѣстѣпленіе отъ всененъ характеръ. Прѣстѣпленіето пѣкъ, което той извършилъ сж оженването си за г-ца Зили Ламбрено, се проучвало. То можело да се отрази и върху неговото качество на прѣстолонаследникъ.

ИЗЪ ЧУЖБИНА

(В. Т. Агенция издѣлва и издава)

Украйна иска руския черно-морски флотъ

Киевъ. Министерския съветъ рѣши да изпрати една делегация въ Берлинъ, която да води прѣговори по прѣдлагащото на черноморската флота на Украйна.

Министерскиятъ съветъ е рѣшилъ образуването на самостоятелно флотско министерство.

Изъ Германия.

Берлинъ. Главната комисиия на райхстага започна днесъ, подъ прѣдседателството на германския канцлеръ, засѣданіята си по общото политическо и всенно положение.

Германски корпусъ въ Русия.

Киевъ. Отъ Петроградъ съобщаватъ, че при Стрелизъ е билъ отоваренъ единъ германски корпусъ, който има за пѣлъ да брани интереситѣ на германскитѣ поданици.

Издържката на училищата въ Тулчанския окръгъ.

Съ освобождението на Добруджа, настѣпи възвръщането на българската народна просѣта. Силомъ закрятъ прѣдъ 38 год. български училища, ползуващи се въ „турско врѣме“ съ автономно управление, днесъ, съ изобновяването имъ, пожелаха да запазятъ същата автономия. Нѣкога между черквата и училището сѣществуваше единство въ управлението и взаимно подпомагане. Съ приходитѣ отъ черквитѣ се е подпомагало и училището. Така и днесъ училищата освободно бъркатъ въ приходитѣ на черквитѣ. Въ Тулчански учебенъ окръгъ издържката на българскитѣ училища лежи, въ голѣми проценти — 45%, на българскитѣ общински управлени, които за учебната 1917/1918 год. сж дали сумата 60,348 лв. Второ приходно перо отъ 21,417 лв. — това е приходъ на извънучилищната дѣйностъ: 152 дѣтскородителски забави, 3 театрални прѣдставления, 4 читалища, 33 вечерни училища за мъже и 25 неделни — за жени. Голѣма помощ училищата иматъ отъ фонда „Добруджа“, отъ черквитѣ и отъ доброволно пожертвувания. При всичко, че българскитѣ училища иматъ имоти: ниви — 7250 декари, ливади — 57 дка., зеленч. градини — 170 дка., лозя — 2 дка. и къща — 1, поради неурожая въ Сѣверна Добруджа, постѣпленията възлизатъ едва на 4950 лева.

Общиятъ училищенъ приходъ възлиза на 140,511 лв., а разходътъ — 168,658. Прѣдставимъ таблица за дѣйствителнитѣ постѣпления и разходени суми прѣдъ учебната 1917—1918 год.

П Р И Х О Д Ъ

1. Помощи отъ общинитѣ	60,348 лв.
2. Утра, вечер. и забави	21,451 „
3. Отъ черквитѣ	13,182 „
4. Отъ ф. „Добруджа“	13,580 „
5. Добров. пожертвувания	10,619 „
6. Училищни имоти	4,950 „
7. Издѣлница отъ м. уч. г.	8,275 „
8. Случайни постѣпления	8,106 „

Р А З Х О Д Ъ

1. Възнагр. на учителитѣ	54,463 лв.
2. Училищна пожизнина	9,102 „
3. Ремонтъ на училищата	8,837 „
4. Приюта	8,736 „
5. Заплата на учителитѣ	8,283 „
6. Канцеларски потреби	6,433 „

Като се вземе прѣдъ видъ, че въ Тулчански окръгъ има 63 училища и 1 прогимназия, срдѣно на училище се пада 2230 лева приходъ и 1724 лева разходъ.

Хроника

Една сърдечна почитъ. На 21 т. м. — Мадна Богородица, въ 9 ч. сутринята слѣдъ божествена литургия, отолули се панахида за упокоение душитѣ на падналитѣ войници за свободата на Добруджа, въ военното гробище на село Аджи-Гьолъ, Бабадшко. Направи се освѣщение и на гранитови паметници, надигащи се като нескрушима скала срдѣ гробоветѣ, построени отъ 3 и участъци при бюрото за въдрѣване и укрѣпване войничкитѣ гробове при 3-а армия и съ помощта на селенитѣ. Тържеството бѣ голѣмо. Цѣлото село се бѣ отолу тукъ и всѣко оѣмейство допринесе отъ каквото можеше. Селскитѣ момѣ свиха вѣнци и ги поставиха на гробоветѣ и ламтияха. Дѣтѣ команди — отъ 9 кон. полкъ и отъ мѣстния гарнизонъ, водени отъ офицеръ, дойдоха да се поклонятъ на своитѣ мъртви бойни другари.

Селскии учителъ, съ топли бащински слова, дѣржа назидателна издгробна рѣчь: „Аджи-Гьолци, всѣка сѣбота, когато сѣзнете прѣкоа своитѣ първи лѣни надъ добруджанскитѣ хоризонтѣ, когато идате да пролѣте сѣлзи надъ нашитѣ близки гробове, незабравяйте и тия отудени могили, защото тѣ умрѣха за васъ, за Доб-

руджа, защото накой вече не ще види засѣбитѣ имъ деца, въ стара майка, ам царскитѣ дѣца... Рускии поетъ, Некрасовъ, казавъ: „дѣцата прѣживатъ своитѣ майки, бабитѣ по лѣсно забравятъ своитѣ сѣнове, не жала и азъ за тѣхъ, но има една душа, която вѣчно тажи и плаче, това е майчината душа...“

Селскитѣ ученици пѣха пѣсни за героитѣ, декламатора отбрани за случаи отихове, а населението и войска дѣха топанъ отъ отъ умилението и жалъ. Всички възрастни хора, дошли за поодѣленъ пѣтъ да оторятъ поклопъ прѣдъ вѣчнитѣ жилища на хърбритѣ войни, бѣха гости на Аджи-Гьолци. Последнитѣ ги нагостиха, при тая оѣждностъ, сж хубаво ядено и пиене.

Още отъ отурнитѣ селото имаше празниченъ видъ. Всички говорѣха за покойникитѣ, за тѣхнитѣ подвизи, за грижата надъ тѣхнитѣ гробове. Слѣдъ обѣдъ, тамъ край селото се извиха кръжни хора.

Добруджанци още водѣтъ доказъ, че умѣятъ да уважаватъ своитѣ освободители и зачитатъ падналитѣ хърбени, за тѣхъ и за родната земя!

Поправка. Въ миналия брой на вѣстника, при изложението на г. Д-ръ Огняновъ на първа страница редъ 29 отдолу, е допусната грѣшка, като е казано „масово изтѣрбление“. Последната фраза да се четѣ „масово населване“.

Навѣрно съобщение. Пишатъ ни отъ Добричъ: „В. „Камбана“ отъ общи, че добричкото общ. управление ужъ отпуснало известна сума за закупуване изком отъ картинитѣ, прѣдставляващи сраженията около Добричъ. Сѣщностъта на работата се състои въ слѣдното: добричкото общ. управление желае да прѣтѣжава въпроситѣ картини, по поради липса на срдѣстна, то не може да реализира това свое желание. Група граждани, съзнавайки добръ необходимостъта на горнитѣ картини, сж се нагърбили съ риска да откупятъ пѣком отъ тѣхъ и да ги прѣдадатъ на общ. управление на съхранение. Тая инициатива е повече отъ похвална.“

Изложбата на сборната дивизия въ Добричъ. Научаваме се, че изложбата е имала небавно успѣхъ. До сега сж постѣпнали около 250,000 лв. Като се вземе прѣдъ видъ, че тази сума е отбрана само отъ Добричъ и Варна, върва се, че тя ще се увеличи много повече. Както съобщихме, общия приходъ е за въ полза на д-во „Свобода“, за издигане паметници на падналитѣ за свободата на Добруджа герои.

Увеличение цѣната на книгата и цигаревитѣ книжки. Съ постановление на министерски съветъ, отъ днесъ цѣната на книгата отъ 15 стотинки се увеличава на 30 стотинки за една кутайла, а за единъ пакетъ — 3 лева; на книгата — картончеста — 25 ст. за едно картонче, книгата на свѣтци по 40 ст. кутайлата, а пакетъ — 4 лева. Цѣната на цигаревитѣ книжки се увеличава за II качество 30 ст. тевтерчето или пакетъ 15 лв., а първокачественитѣ 50 ст. тевтерчето или кутайлата 25 лева.

Държавнитѣ съкровищни сънове. Държавнитѣ съкровищни сънове, пуснати въ обръщение, се приемиатъ по сами отъ Народната банка и други държавни учреждения, ао сѣщо тѣзи и отъ клопозетѣ на земледѣлската банка за уреждане на всѣкакви земанни давания на земледѣлското население съ вел.

Дървени обуца за населението. Дирекцията на ирѣхриятѣ е разпоредила до районитѣ комитети, да изредятъ потребитѣ за набавяне на населението дървени обуца. Кожитѣ за такива обуца дирекцията дѣржи на тѣхно разположение.

Сѣно за соватчинитѣ. Соватчинитѣ могатъ да закупуватъ и прѣнасятъ сѣно и слама за изхранване на соватския добитѣтъ. Ако тѣ иматъ такова сѣно и слама, разпоредено е да не се изземватъ.